

Historie a současnost právní informatiky

Právní databáze a právní informační systémy

**JUDr. Danuše Spáčilová, katedra právní teorie
PrF MU Brno**

spacil@law.muni.cz



Vědecké disciplíny, které stály v kolébce právní informatiky

- Cyber science - kybernetika
- Computer science - počítačová věda zabývající se zpracováním dat na počítačích „technické hledisko“
- Informatika - teorie informace
 - Informatika se člení zejména na matematickou, lingvistickou, kognitivní, technickou, sociální, **právní,**

Informatika

Teorie informace - vědní obor, který zkoumá zákonitosti vzniku, sběru, přenosu a zpracování informací i možnost jejich užití.

Právní informatika

Teorie právní informace - je to pragmatická disciplína, která používá poznatků z oborů právní teorie, kybernetiky, počítačové vědy (computer science), lingvistiky, logiky, a matematiky za účelem zpracování informací o právu.

- ▣ Cvrček, F., Novák, F. Základy právní informatiky. Brno, 1992.

Právní informatika - historie

- **1949** - poprvé položena otázka o využití počítačů ke zpracování precedenčního právního systému v USA - následuje vznik tzv. jurimetrie
- **Konec 50. let** - prof. Horty na Pittsburské univerzitě poprvé používá metodu fulltextu pro vyhledávání v právních textech

Právní informatika - historie

- USA
- 1961 - první plnotextový systém LITE (později federální FLITE)
- JURIS (vytvořen ministerstvem spravedlnosti)
- LEXIS a WESTLAW (komerční systémy)

60. léta 20. století

- Středoevropský prostor
- Česká republika izolována, období socialismu, kdy slova marxismus, Lenin, socialistický a třídní nepřítel byla častější než „kybernetika“ a později „právní informatika“
- Okolo nás šel vývoj kupředu....

První knihy a články

- Lucienn Mehl - 1958
Law machines - documentary machines
- consultation machines
- Herbert Fiedler - 1962-1966
 - 1) Rechenautomaten als Hilfsmittel der Gesetzesanwendung
Deutsche Rentenversicherung, 1962
 - 2) Die Berücksichtigung der automatisierten Gesetzesausführung
in der Gesetzgebung, Deutsche Rentenversicherung, 1964
 - 3) Rechenautomaten in Recht und Verwaltung,
Juristenzeitung, 1966
- Kerimov, Andrejev - „O možnosti využití kybernetické techniky
při řešení právo tvorných problémů“ in Svoboda, právo zákonnost,
Moskva 1960

Právní informatika - historie

- 1967 první evropský projekt - belgický CREDOC - využívá thesaurus a indexaci
- Evropský přístup - státem podporované automatizované systémy právních informací

Postupně vznikají

JURIDIAL - Francie, veřejná služba státu

JURIS - Německo, RIS - Rakousko

ITALGIURE - Itálie, CELEX - Evropa

Československo

- Jediný člověk dokázal držet krok se světem a v mnohém ho i předběhnout
- Akademik **Viktor Knapp** /Prof. JUDr. PhDr. Dr.h.c. DrSc./
18. 12. 1913 – 29. 6. 1996

Viktor Knapp



V. Knapp – zakladatel právní informatiky

- **O možnosti využití kybernetických metod v právu**, Praha 1963 – vize a prognózy
Překlady - rusky 1965, italsky 1978
- **Automatizované vyhledávání informací v právních textech**, (Cejpek), Bratislava 1980
- **Právo a informace**, (Cejpek a další), Praha 1988 - základy novodobé právní informatiky

V. Knapp – vzdělanec a všestranná osobnost

- ❑ Ovládal několik jazyků – publikoval německy, francouzsky, rusky, polsky, anglicky
- ❑ Vystudoval právnickou a filosofickou fakultu UK, obor sociologie a filosofie
- ❑ Byl naším velvyslancem UNESCO

V. Knapp – politik a tvůrce právních předpisů

- ❑ Podílel se na tvorbě občanského zákoníku 1950 a na novele stávajícího OZ v roce 1991
- ❑ Podílel se na tvorbě tří ústav – 1948, 1960 a 1968
- ❑ Byl pracovníkem Kanceláře prezidenta Gottwalda a Zápotockého 1948-1954 – příchod s poctou, odchod bez pocty
- ❑ Byl poslancem Národního a později Federálního shromáždění, předsedou ústavněprávního výboru
- ❑ Byl prominent...rozporná hodnocení jeho osobnosti v současnosti
- ❑ Po roce 1970 v době normalizace opouští funkce a vrací se až 1990

V. Knapp – pedagog a autor učebnic

- ❑ Vedoucí katedry občanského práva UK, profesor, po roce 1990 právnická fakulta v Plzni
- ❑ Učil po celé Evropě- Paříž Sorbona, Strasburg, Montpellier (Dr. h. c.), Aix-en-Provence, Nancy, Toulouse, Turín, London, Regensburg.
- ❑ Napsal učebnice občanského práva, později příklon k teorii práva
- ❑ Zabýval se filosofickými problémy socialistického práva
- ❑ Právní logik, prognostik

V. Knapp – vědec a organizátor

- ❑ Řádný člen Československé akademie věd od roku 1962
- ❑ Ředitel Ústavu státu a práva AV
- ❑ Redaktor Právníka, člen řady redakčních rad zahraničních časopisů (International Encyclopedia of Comparative law Hamburg)
- ❑ Věnoval se právní komparatistice (Deutsche Gesellschaft für Rechtsvergleichung)
- ❑ Teoretické výsledky spojoval s aplikovaným výzkumem, vždy byly cílem praktické výstupy

Prof. PhDr. Jiří Cejpek, CSc.

Dlouholetý
spolupracovník
akademika
Knappa



J. Cejpek – život a dílo, pedagogické působení

- 20. 2. 1928 Jevíčko – 26. 12. 2005 Praha
- Pedagogická fakulta UK - Knihovnictví a vzdělávání dospělých
- Filosofická fakulta UK -knihovnictví a lingvistika
- Docent Katedry knihovnictví a vědeckých informací FF UK
- 1973-1990 nepohodlný, přesunut do Bratislavy
- 1991 – znovu FFUK, profesor
- Učil i v Opavě, Brně

J. Cejpek – vědec a autor

- Výzkumné oddělení [Slovenské technické knihovny v Bratislavě](#) (vedoucí projektového týmu pro rozvoj automatizovaných systémů v právní oblasti a masmédiích)
- Výzkumné oddělení Čs. střediska výstavby a architektury v Praze (vedoucí projektového týmu pro rozvoj automatizovaných systémů ve stavebnictví)
- Více než 260 titulů (autor i spoluautor) včetně 21 monografických publikací, 8 učebnic a 15 statí publikovaných v Polsku, Německu, Rusku, Dánsku, Itálii a Austrálii obsahově zaměřených na knihovnictví a jeho teorii i historii, bibliografii, knihovědu, sociální informatiku a informační vědu

J. Cejpek – autor

- ❑ **Automatizovaný systém právných informací**, (F. Palko), Bratislava, 1979
- ❑ **Automatizované vyhledávání informací v právních textech**, (Knapp) Bratislava 1980
- ❑ **Automatické vyhledávání informací z úplného textu**, a kol. Bratislava 1982
- ❑ **Právo a informace** (Knapp), 1988
- ❑ **Úvod do právní informatiky**, Praha, 1997 – poslední publikace, jedna ze dvou učebnic právní informatiky
- ❑ **Informace, komunikace, myšlení**, Praha 1998

J. Cejpek – vědec a tvůrce IS

- 1974-1980 -Automatizované systémy právních informací
- 1980-1985 - Automatizované informační systémy v masové komunikaci
- 1985-1988 - Automatizované informační systémy ve stavebnictví

O možnosti využití kybernetických metod v právu

- ❑ Píše o využití kybernetických strojů – je to doba děrných štítků!
- ❑ Spolupracuje s matematiky, lingvistiky, logiky, informatiky- týmová práce
- ❑ Vektorové vyjádření skutkových podstat pro použití kybernetickým strojem
- ❑ Formulačně je kniha velmi poplatná době – marxisticko-leninské poznání dát ve prospěch řízení a rozvoje socialistické společnosti, i O. Weinberger je soudruh

O možnosti využití kybernetických metod v právu

- ❑ Je vůbec možné využití kybernetických metod, kde jsou meze?
- ❑ Jsou stroje způsobilé modelovat volní procesy?
- ❑ Umožňuje logika normativních vět vyjádřit vztahy vůle způsobem stroji srozumitelným?
- ❑ Vztah formální a dialektické logiky – příklad na hodnocení podmínek a okolností spáchání konkrétního trestného činu a vyvození závěru v podobě výše trestu - formální logika dovede soudce k určení rozmezí sazby, dialektická ke konkrétní sazbě - je možno tyto volní procesy modelovat?

O možnosti využití kybernetických metod v právu

- ❑ Na začátku své práce byl skeptický k řadě možností využití kybernetických metod a očekával i negativní výsledek
- ❑ Cílem byl základní (obecný) teoretický výzkum předpokladů aplikace kybernetických metod v oblasti řízení společnosti a příprava na bezprostřední užití v praxi (až to technika dovolí- rozpoznávání řeči např.)
- ❑ Zaměřuje se na legislativu, soudní řízení, činnost orgánů státní moci a správy, aplikace práva podniky v hospodářské sféře, zachování a sdělování informací o právu (soudní statistika a dokumentace)

O možnosti využití kybernetických metod v právu

- Možnost aplikace kybernetických strojů v právu je dána za podmínky, že modelovaný proces myšlení musí být „programovatelný“, tj. jeho předpoklady musejí být beze zbytku přístupny logické analýze, vedoucí ke stanovení konečného počtu logickomatematických formulí, s nimiž má modelovaný proces operovat
- Používání PC nutné v zájmu pokroku, ale člověka a jeho odpovědnost nenahradí.

O možnosti využití kybernetických metod v právu

- ❑ Na druhé straně očekával takové zjednodušení a postupné odumírání práva, že nebude kybernetických metod potřeba vůbec
- ❑ Vývoj společnosti – zjednodušování metod řízení – zjednodušování a odumírání práva – další možnosti využívání kybernetických metod – kybernetika se bude spolupodílet na odumírání práva – zjednodušené úkony budou vhodné pro kybernetické zpracování...
- ❑ Užitečnost a efektivnosti - některé úkony lze sice kvantifikovat, ale využití stroje na jejich zpracování by bylo zbytečné

1)

- Analytické zpracování dat v rámci sociologických výzkumů společenského působení práva – výzkum společenského působení práva
- -----

- „systém sociální počítačové kontroly“
- *statistika probíhá dnes zcela běžně, ale vazba mezi obsahem normy a „zasažením cíle“ není vždy možná*
 - *Bodové hodnocení řidičů a pokles nehodovosti*

2)

□ Dokumentace právních norem, soudních rozhodnutí, právní literatury

- V roce 1963 se zabýval dokumentací pomocí určitých rejstříků a intelektuálním zpracováním obsahu, plnotextové hledání nebylo na obzoru – chiméra – zakódování celého obsahu mu připadalo protismyslné. Dokázal si představit určitý „informační jazyk“ pro dokumentaci
- *V současnosti nejpropracovanější oblast právní informatiky*
- *Mezi dokumenty nastaveny hypertextové vazby*

2) Dokumentace

- 70. léta - Slovenská technická knihovna a Ministerstvo spravodlnosti SR pracují na "**Projektu systému právných informací v SSR**", později snaha o vybudování celostátního systému, spolupracovali V. Knapp, J. Cejpek, F. Palko
- Thesaurus českého práva – ÚSP AV
- Rubrikátor ASPI, vydán tiskem v Bratislavě v roce 1980, v rámci závěrečného oponentního řízení užívána již zkratka ASPI
- Experimentální provoz rejstříkového systému ASPI na sálovém počítači IBM na MS SSR

2) Dokumentace ...

- 1986 - 1988 Nový výzkumný úkol „**Vývoj a optimalizace specializovaných informačních služeb pro vybrané oblasti řízení a výzkumu**“ (Slovenská technická knihovna)
- Částí úkolu byl i automatizovaný informační systém právních předpisů **AIS -PP**, řešením pověřen Městský soud v Bratislavě a odbor řízení a justiční informatiky slovenského ministerstva spravedlnosti
- Vyhledávací nadstavba v jazyce Fortran

2) Dokumentace

- ❑ Původní rubrikátor byl rozšířen a byl tak vytvořen hierarchický věcný rejstřík, který se stal základem pro knižní vydání „**Prehľadu platných právnych predpisov Zbierky zákonov ČSSR**“ v roce 1988
- ❑ Strukturovaný (hierarchický) rubrikátor byl doplněn tzv. rotovaným rubrikátorem (hesla rubrikátoru v abecedním seřazení)
- ❑ 1988 - pracovníci Výzkumného ústavu vodohospodářského v Praze získávají data z MS SSR a upravují ASPI k využití na PC, doplňují texty a vyhledávání v nich, upravují rubrikátor (lesní, vodní, horní právo...). 1990 - komerční nabídka ASPI

2) Dokumentace

- ❑ Program AZIMUT pro vyhledávání v plných textech, nedostatečný, nedotažený - Ústav výstavby a architektury
- ❑ 1985 - 1989 - ÚSP ČSAV - na výzkum tzv. „legislativní inflace“ navazuje 1990 vznik rejstříkového informačního systému CS LEGSYS, TURBO Pascal, strukturovaná nabídka, koncepční přístup, 1991 komerční nabídka
- ❑ LEGislativní SYStém nebo LEGislativa SYStematicky
- ❑ LexGalaxy - Galaxie zákonů, předpisů - současný nástupce

2) Dokumentace

Na platformě fulltextového databázového systému firmy FULCRUM byl vyvinut

- 1990 - LEGIS
- 1991 - JURIX, později prodán firmě CODEX a vyvíjen dále v Lotus Notes
- 2000 – vyvíjen jako JUSTIS – přejmenován v LexDATA
- 2002 – převzalo nakladatelství C. H. Beck – dnes směřuje k Beck-online

2) *Dokumentace*

- ▣ Počátek 90. let - PALLAS = právní a legislativní lingvistický automatizovaný systém označovaný také jako CSPI = centrální systém právních informací. Národní informační středisko – vývoj ukončen po oponentním řízení v roce 1995
- ▣ Úkol I O52 – 8,5 milionu korun, likvidován se 7 uživateli

2) Dokumentace - shrnutí

- konec 80. let - **rejstříkové informační systémy** - různé typy rejstříků (věcné, časové, dle autora, druhu apod.) slouží k indexaci a vyhledávání právních dokumentů
- 90. léta - nástup **fulltextu a hypertextu**
- konec 90. let - nástup **on-line** právních informací

3)

- Vyhledávání rozporů v právním řádu či vyhledávání rozporů mezi návrhy nových právních předpisů a stávajícím právním řádem pro potřeby legislativy

-
- Minimálním požadavkem bylo zaměření na tvorbu derogačních klauzulí, jinak byl spíše skeptický,
 - *Nejdále se propracoval informační systéme LexGalaxy se zpětným hypertextem*
 - *Žádný speciální program na toto téma nevznikl, vedle textů norem by bylo třeba vložit i údaje o jejich interpretaci*
 - *Tvorba práva pomocí elektronických šablon již běžná -pevná struktura předpisu je základem porovnávání textů*



3) Zobrazení - 40/1964 Sb. (nalezená j. S)

§ 6 *my*

Jestliže hrozí neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může ten, kdo je ohrožen, přiměřeným způsobem zásah sám odvrátit.

Hlava druhá

ÚČASTNÍCI OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ

Oddíl

Obč

§ 7 *my*

(1) Způsobilost občana mít práva a povinnosti vzniká narozením. Tuto způsobilost má i počaté dítě, narodí-li se živé.

(2) Smrtí tato způsobilost zanikne. Jestliže smrt nelze prokázat žádným způsobem, soud občana prohlásí za mrtvého, zjistí-li jeho smrt jinak. mrtvého soud prohlásí také nezvěstného občana, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem usoudit, že již nežije.

§ 8 *my*

(1) Způsobilost občana vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti (způsobilost k právním úkonům) vzniká v plném rozsahu zletilostí.

(2) Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku. Před dosažením této věku se zletilosti nabývá jen uzavřením manželství. Takto nabytá zletilost se

2) Seznam - 40/1964 Sb.

1. z 1 dok. (1. z 1 výrazů)

Vztahy

40/1964 Sb.

Vybráno: 0

Zákony české (1918 - 1968)
Národní shromáždění (1960-1968)

účín.: 1.4.1964

ze dne: 26.2.1964

část. ze: 5.3.1964

15 10 10

Občanský zákoník * občanský zákoník, OZ, o. z. *

Paragraf byl citován (předpisem, judikátem nebo důvodovou zprávou, atp.)

+ 40/1964 Sb.



3) Zobrazení - 270/1992 Sb., 3. (odkaz)

3. § 2 o zní:

„§ 2

(1) Právo myslivosti je souhrnem práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo zhaslou zvěř, sbírat shozy paroží a jiné části zvěře pernaté a užívat k tomu v nezbytné míře přístroje a náčiní. Myslivost lze vykonávat pouze podle tohoto zákona a v souladu s ním.

(2) Vlastník honebního pozemku může při přenechání tohoto pozemku do nájmu nebo pronájmu smlouvat s nájmcem, který je československou fyzickou nebo československou právnickou osobou, do nájmu i právo myslivosti; podnájem práva myslivosti je povolen.

Poznámka 1)
§ 7 a násl. občanského zákoníku.

3) Zobrazení - 40/1964 Sb. (nalezená j. S)

ÚČASTNÍCI OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ

Oddíl první

Občané

§ 7 *my*

(1) Způsobilost občana mít práva a povinnosti vzniká narozením. Tutu způsobilost má i počaté dítě, narodí-li se živé.

(2) Smrtí tato způsobilost zanikne. Jestliže smrt nelze prokázat předepsaným způsobem, soud občana prohlásí za mrtvého, zjistí-li jeho smrt jinak. Za mrtvého soud prohlásí také nezvěstného občana, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem usoudit, že již nežije.

4) Odkazy - 40/1964 Sb., § 7 (y)

17 dok. (1. z 17 odkazů) Vybráno: 1

40/1964 Sb., § 7 (y)
aktuální textový odkaz se odkazuje na

270/1992 Sb. {1}	-	NÚ	23/1962 Sb. (4042/1992)
23/1962 Sb. (512/1992 Sb.) {1}	-	NÚ	23/1962 Sb. (4012/2009)
200/1994 Sb. ČR {1}	+	NÚ	200/1994 Sb. ČR (4212/2009)
23/1962 Sb. (4019/1996 Sb.p) {1}	+	OÚ	200/1994 Sb. ČR (289/2009)

270/1992 Sb.

Částka: 57

Zákony České fed. republiky (1969 - 1992)
Česká národní rada (1969-1992)

n.: 1.6.1992 ze dne: 28.4.1992 část. ze: 29.5.1992

2) Seznam - 40/1964 Sb.

1. z 1 dok. (1. z 1 výrazů) Vybráno: 0

Vztahy 40/1964 Sb.

Částka: 57

Zákony české (1918 - 1968)
Národní shromáždění (1960-1968)

účin.: 1.4.1964 ze dne: 26.2.1964 část. ze: 5.3.1964

Občanský zákoník * občanský zákoník, OZ, o. z. *

40/1964 Sb.

3) Využití počítačů na soudech

- V roce 1932 bylo u nás 1 170 629 civilních soudních sporů
- V roce 1959 to bylo 144 640 a budou ubývat!!!!
- Pro nalezení právní normy k těmto sporům by pomalý stroj potřeboval cca 40 hodin ročně (10 krajů – 10 strojů po 4 hodinách)
- Čím zaměstnat stroje ve zbývajícím čase????

3)

- Systematizace a vyhodnocení výpovědí v důkazním řízení soudním v následujících krocích
 - a) Registrovat výpovědi před soudem učiněné, systematicky je roztrždit, porovnat, logicky zpracovat výsledky důkazního řízení vzniklé
 - b) Zjistit všechny právní normy na danou věc dopadající

-----a) pokusy s rozeznáváním hlasu, žádný
konkrétní produkt nevznikl
b) viz dokumentace

4)

□ Indikace možného rozhodnutí soudu v jednotlivých případech alespoň alternativně

- *Projekt „Výživné“ ve druhé polovině 60 let*
- *Aplikace Ford Fulkersonova algoritmu pro řešení rovnoměrného zatížení vyživovatelů při zachování zákonných podmínek a principu spravedlnosti*
- *První expertní systém, nebyl v praxi využit*

- *V případě složitějších skutkových podstat se všemi "odstíny okolností" by mohl počítač alespoň nastínit řešení, stanovit diagnózu*

4)

- Indikace možného rozhodnutí soudu v jednotlivých případech alespoň alternativně
-
-

Aplikace na jednoduché skutkové podstaty – platební rozkazy, povolení exekuce – nepředpokládal, že i podání budou elektronická, že to můžeme po účastnících požadovat☺

***1. 7. 2008 spuštěna nová služba v rámci e-justice
elektronický platební rozkaz***

(2007 musely okresní soudy vyřídit 386 973 návrhů)

Elektronický platební rozkaz

- Elektronický platební rozkaz funguje jako zkrácené řízení. Zavádí elektronický formulář, který žalobce na internetových stránkách justice (sekce ePodatelna) vyplní, podepíše zaručeným elektronickým podpisem a odešle soudu. Žalobce může vymáhat částku až do výše 1 milionu Kč, přičemž mezi podmínky pro vydání elektronického platebního rozkazu patří např. bezchybné vyplnění formuláře a zaplacení soudního poplatku.
- Splní-li žalobce všechny náležitosti, může soud vydat elektronický platební rozkaz. V něm žalovanému uloží, aby do 15 dnů od jeho doručení zaplatil žalobci uplatněnou pohledávku a náklady řízení, nebo aby v téže lhůtě podal odpor u soudu, který jej vydal. Elektronický platební rozkaz, proti němuž nebyl podán odpor, má účinky pravomocného rozsudku. Podá-li i jen jeden ze žalovaných včas odpor, ruší se tím elektronický platební rozkaz v plném rozsahu a soud nařídí jednání

5)

□ Soudní statistika

- V roce 1962 se jednalo o využití děrných štítků, možnost odhalení nesrovnalostí při řízení, *dnes běží na soudech systémy evidence soudních spisů*
- *Elektronická podání a elektronický podpis podmínkou*
- *II. ÚS 299/06 - Povinnost uvedená v ustanovení § 42 odst. 3 občanského soudního řádu, tedy písemně doplnit elektronické podání do tří dnů, se nevztahuje na podání v elektronické podobě, jestliže je k němu připojen uznávaný elektronický podpis dle ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 227/2000 Sb. „o elektronickém podpisu a změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o elektronickém podpisu“)*
- *Pokusy o elektronický policejní a poté i soudní spis probíhají na úrovni policie města Brna a státního zastupitelství v posledních cca 4 letech*

6)

- Využití kybernetických strojů v činnosti orgánů státní moci a správy a v činnostech podniků
-
-

- Využívání strojů především ke kvalitnímu sběru a předávání informací a z toho plynoucí možnosti lepšího
 - Vytváření rozpočtů obcí
 - Přidělování bytů
 - Vytváření hospodářských smluv
 - Výpočet mezd
- *Vše výše uvedené v současnosti funguje*

Současnost právní informatiky

- Teoretické práce probíhají na Ústavu státu a práva AV
- Neexistuje žádná další oficiální instituce, jen pracovní skupina pro právní informatiku a ITLaw na PrF MU
- Neexistuje žádná společnost či organizace obdobného typu jako v Rakousku

Právní informatika

Právo na počítačích a internetu

A Dle obsahu

1. Právní informační systémy
2. Další zdroje informací - databáze, právníkové servery
3. Pomůcky pro vedení kanceláře

B Dle přístupu

1. Instalované na počítači
2. On-line

Právní informační systémy

- **Všeobecné systémy** obsahující přehled právních předpisů od roku 1918 případně 1945, plus plné texty minimálně platných předpisů, judikaturu a další doplňující informace
- **Specializované systémy** pro určité okruhy uživatelů - nejčastěji obchodní, daňové, účetní (obvykle několik samostatných a kombinovatelných modulů)

Právní informační systémy všeobecné - současný stav

1. VELKÉ

(abecedně řazené,
zaujmají po instalaci
na disku cca 3-5,5MB)

- ASPI
- CODEXIS
- LexDATA (Lotus Notes)
- LexGalaxy
- PROFIDATA

2. OSTATNÍ

(například)

- ALFA CD
- Zákony ČR on line
- PRÁVNÍInfoDISK
- EPIS

Právní informační systémy specializované - současný stav

- KONZULTANT
- ÚČETNÍ PORADCE a další rozšiřující moduly firmy MP SOFT
- WINLEX 2010
- SEPI
- Vybrané zákony pro podnikatele -MRP Electronics

Právo na počítačích - dle obsahu (A 2,3)

Další zdroje informací, databáze a pomůcky

- **ProfiinfoDisk** (Business Data Service)
- **Směnka, Šek** (firma ECON)
- **OVEL – elektronická obchodní věstník** (Economia)
- **TAX EDIT** (Konzulta), **Form Filler** (Magicware)
- **Daňová kancelář** (Atlas Consulting)
- **Vzory smluv** (C.H. Beck, Dashöfer, Sklenda...)
- **SOLÓN** pro Windows - elektronická publikace pro pracovníky veřejné správy a zaměstnance knihoven

Další zdroje informací, databáze a pomůcky (A 2,3)

CD verze právnických publikací nebo speciální zpracované příručky

- Akciová společnost a její řízení (Dashöfer)
- Podnikový a domácí právník
- Ekonomický poradce
- Základní dokumentace BOZP a PO (Traiva)
- **CD verze jednotlivých zákonů**
- Obchodní zákoník v praxi (Dashöfer)
- Občanský soudní řád (C. H. Beck)

Právní informatika - perspektivy

- On-line přístup k právním informacím
- Maximum informací garantovaných státními orgány a poskytovaných bezplatně
- Výraznější zapojení právní informatiky do legislativního procesu
- Znalostní a expertní systémy

Informační činnost dle zákona

č. 365/2000 Sb. - §2 a)

- Pro účely tohoto zákona se rozumí **informační činností** získávání a poskytování informací, reprezentace informací daty, shromažďování, vyhodnocování a ukládání dat na hmotné nosiče a uchovávání, vyhledávání, úprava nebo pozměňování dat, jejich předávání, šíření, zpřístupňování, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace dat ukládaných na hmotných nosičích. Informační činnost je prováděna správci, provozovateli a uživateli informačních systémů prostřednictvím technických a programových prostředků;

Informační systém dle zákona č. 365/2000 Sb. - §2 b)

- Pro účely tohoto zákona se rozumí

informačním systémem funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý informační systém zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění, a dále nástroje umožňující výkon informačních činností;

Právní informační systém (PIS)

Je tvořen systematicky zpracovanými a vzájemně provázanými dokumenty, jejichž obsahem jsou informace o právních předpisech, o aplikaci a interpretaci práva, o subjektech a dalších skutečnostech relevantních v právní praxi.

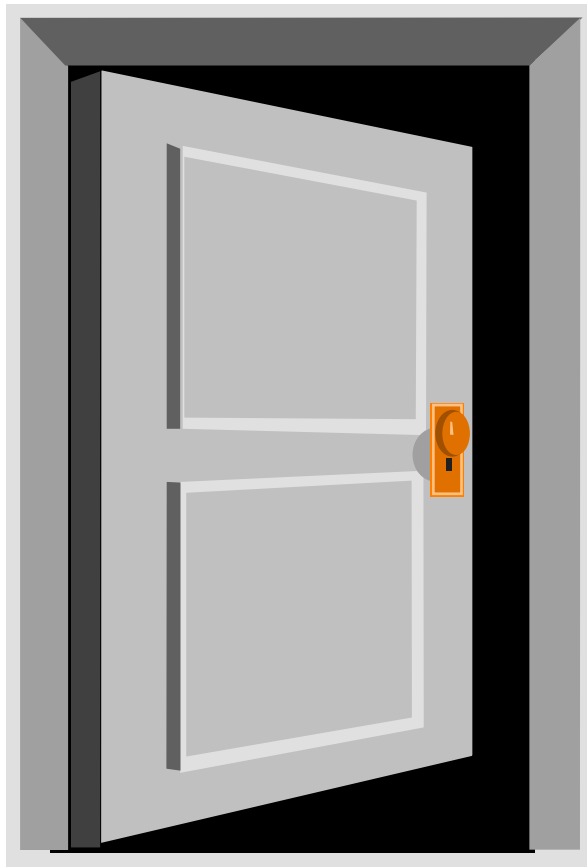
Co očekáváme o PIS ?

Aktuální, úplnou a zároveň dostatečně podrobnou informaci získanou s nejmenší námahou (pomocí jednoduchých kroků) a zároveň s nejmenším množstvím odpadu.

Vztah přesnosti a úplnosti

- ***Koeficient úplnosti*** vyjadřuje, v jaké míře byly uživateli vydány dokumenty, které z hlediska jeho požadavku být vydány měly (zda nic nechybí).
- ***Koeficient přesnosti*** vyjadřuje vztah mezi počtem uživateli vydaných relevantních dokumentů a celkovým počtem vydaných jak relevantních tak nerelevantních dokumentů (kolik bylo nadbytečných).
- Čím vyšší je koeficient přesnosti, tím nižší je úplnosti a naopak. V optimálním případě se blíží číslu 1.

Právní informační systém



- Tvůrci právních informačních systémů před námi pouze otevírají pohled do světa právních informací

Pamatujte, že

□ žádný informační systém z
Vás právníka neudělá

Neustále si připomínejte, že

- **platným právem v této republice je jen psaná podoba ze Sbírky zákonů nebo z dalších oficiálních publikačních platforem**
- **k dokonalému seznámení se s problémem většinou nestačí informace podané jedním systémem, nejlépe je kombinovat dva až tři a žádný není dokonalý a bezchybný**
- **system za Vás nic nevyřeší, ale čím máte lepší znalosti a orientaci v právu, tím lepším pomocníkem Vám bude.**

Použitá literatura

- **Cejpek, J. Úvod do právní informatiky. Praha, 1997**
- **Cejpek, J. Informace, komunikace, myšlení. Praha, 1998**
- **Cvrček, F. , Novák, F. Základy právní informatiky. MU Brno, 1992**